

Elke bijbellezer stuit wel eens op Bijbelteksten of -woorden, die vragen oproepen, zoals: wat moet ik ermee? Wat wordt er bedoeld? Wat staat er nu werkelijk in de tekst? In deze rubriek wil ik regelmatig op een struikeltekst of -woord kort ingaan.

Hij heeft omgezien naar zijn volk (Lucas 1:68-79)

In de lofzang van Zacharias (Lucas 1:68-79) staat tweemaal dat God zich over zijn volk heeft ontfermd of zich zal ontfermen (NBV21). De Herziene Statenvertaling (HSV) heeft hier: *'Hij heeft omgezien naar Zijn volk'* (68), en: *'waarmee de Opgang uit hoogte naar ons omgezien heeft'* (78). De Statenvertaling (SV) heeft: *'want Hij heeft Zijn volk bezocht.'* Dát is dan ook de grondbetekenis van 'omzien'. Die twee uitdrukkingen omlijsten de hele lofzang. 'Bezoeken' kan negatief zijn. In de Tien Woorden staat dat de ENE de ongerechtigheid der vaderen 'bezoeken' zal. Maar het kan ook positief gebruikt worden. Het betekent dan 'omzien naar', 'helpen', 'zorg dragen voor', zoals je zieken en gevangenen, wezen en weduwen bezoekt. Dát bedoelt Zacharias in zijn lofzang. *'Hij heeft omgezien naar zijn volk en heeft het verlossing gebracht.'*

Maar er is meer. Om op het spoor te komen van de diepste betekenis van Schriftwoorden moeten we kijken waar dit woord nog meer voorkomt in de Bijbel. We komen dan uit bij Abraham en Sara. In Genesis 21:1,2 staat: *'De ENE heeft Sara bezocht, zoals Hij heeft gezegd... En Sara wordt zwanger en baart aan Abraham een zoon...'* De ENE ziet dus naar Sara om. Het omzien van God staat hier, net als bij Zacharias en Elisabeth, in verband met de geboorte van een kind uit een kinderloos echtpaar! Beide echtparen hadden geen toekomst. Maar de ENE dacht aan Zijn verbond met Abraham. Hij had immers beloofd: *'Met u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.'* Uit Abraham moest de Messias geboren worden. Zacharias, die als priester vertrouwd is geweest met de Schriften, moet aan déze geschiedenis gedacht hebben, toen hij zijn lofzang zong. Zie vers 73: Het omzien van de ENE, is een gevolg *'van de eed, die Hij aan Abraham, onze vader heeft gezworen'*. Zoals de ENE omzag naar Abraham en Sara en gedacht aan Zijn verbond, zo heeft de ENE omgezien naar Zacharias en Elisabeth. Zacharias heeft negen maanden de tijd gehad om daarover na te denken. En hij komt tot de conclusie: Er is weer toekomst.

Hij tilt de geboorte van zijn zoon Johannes boven de familiekring uit en hij zet die in een breder verband. De ENE heeft niet alleen omgezien naar ons, Zacharias en Elisabeth, maar *'Hij heeft omgezien naar Zijn volk en verlossing gebracht.'*

Er is nog een Bijbelgedeelte, waar het woord 'bezoeken' naartoe leidt. In Exodus 4:31 staat, dat Mozes en Aaron naar de oudsten van Israël in Egypte gaan en hun bekendmaken dat de ENE hen heeft gezonden. *'En het volk geloofde, dat de ENE de kinderen Israëls bezocht en dat Hij hun verdrukking zag.'* Opnieuw klinkt het woord 'bezoeken'. De verlossing moet nog komen. Toch geloven de Israëlieten dat de ENE naar ze heeft omgezien! Mozes en Aaron kondigen de verlossing aan.

Er daagt bevrijding!

Ik denk, dat Zacharias hieraan óók gedacht heeft. Immers Israël verkeerde, net als in Egypte, al eeuwen onder het juk van vreemde overheersers. In Zacharias' tijd waren dat de Romeinen. Ook nu is er weer een profeet: zijn eigen zoon Johannes, van wie de engel Gabriël gezegd heeft, dat hij *'velen der kinderen Israëls zal bekeren tot de Here, hun God. En dat hij zal uitgaan voor zijn aangezicht in de geest en kracht van Elia.'* Zacharias spreekt over 'de Opgang uit de hoogte'. Een messiaanse term voor de Messias, 'de Zon der gerechtigheid'. Waar die gaat schijnen met zijn warme stralen, verdwijnt kille ongerechtigheid, haat en vijandschap, die het menselijk leven zo kunnen verteren. Dát mag Johannes gaan vertellen aan de mensen. *'En ook jij, kind, zult een profeet van de Allerhoogste heten.'* Jij mag de wegen van de Messias bereiden, voor hem uitgaan in de geest en kracht van Elia. Jij mag de mensen vertellen, over de hoorn van redding, over de Zon der gerechtigheid en dat de duisternis en de schaduw des doods gaan wijken. Dat de ENE ons bezoekt in de beloften aan Abraham, Mozes en Elia gedaan. Dat het Advent is, dat de ENE naar ons omziet!